

1 skyrius

1774-iejį

Haidarabadas, Indija

Pro tankios užuolaidos klostes prasiskverbė šviesa, ir Bitę prižadino tolydžio vis garsiau skardenančių, klegančių, švilpčiojančių paukščių choras. Sugniaužusi kumščius ji akimirką įsiklausė, tačiau nebeišgirdo iš vakaro pro tėvų miegamojo duris sklidusių šūksnių ir raudos. Pastarąją savaitę jie du kasdien barėsi, ir tarnai, nudelbę akis į žemę, šmėkščiojo po namus tarsi vaiduokliai, patyliukais rankiojo nuo grindų sudaužytų lėkščių šukes, o iš naujo trinktelėjus durims apmirdavo stengdamiesi suvaldyti drebulį.

Ir Bitė bandydavo išlikti nematoma – pasislėpdavo savo mėgstamoje užuolandoje sodo pakrašty, milžiniško maldyklinio fikuso lajoje. Pasiėmusi knygą ji slapstėsi tarp didžiulių šnabždančių lapų ir tada, kai pirmą sykį pamatė Hariį. Jai į akis švystelėjo spindulys, atklydęs iš kaimynystėje beveik neprižiūrimo sodo. Įsistebeilijusi pro lapus ji pamatė tamsiaplaukį berniūkštį, sėdintį ant žemės sukryžiuotomis kojomis ir drožinėjantį medžio gabalą, o rudas šuo greta atidžiai sekiėjo jo judesius. Blizganti peilio geležtė berniuko rankose sukiojosi ir kraipėsi, atmušdama saulės spindulius ir iki jos. Mergaitė prajuko, ir jis pakėlė akis. Netrukus jau repečkojosi pas ją pro fikuso šakas.

Bitė kilstelėjo užuolaidos nuo vabzdžių kraštą, apžvelgė pritemdytą miegamąjį ir išvydo Madhu, savo ają, arba auklę, vis dar susirangiusią ant čiužinio ir negarsiai šnopusiančią pro miegus. Mergaitė apgraubomomis susirado drabužius, iš vakaro paslėptus po pagalve, taip pat ir pilną saują iš virtuvės nukniauktų cukranendrių cukraus gabalėlių. Nepajėgdama atsilaikyti įsimetė į burną rudą kašnelį ir užsimerkė iš pasimėgavimo, apsalusi nuo skanėsto, kaipmat ištirpstančio ant liežuvio.

Apsirengusi išsmuko iš patalo ir basa be garso nutipeno per kambarį prie brolio lovos. Prisilietė delnu prie jo šviesių plaukų, Ralfas pabudo, ir ji ilgai negaišdama išspraudė jam į burną cukraus gabaliuką, kad tylėtų. O suvaldyti jį ne taip paprasta. Buvo tik penkerių, trejais metais už ją jaunesnis, negalėjai pasikliauti, kad atsimins juodu susitarus traukti ieškoti nuotykių ir nieku būdu nepažadinti tarnų. Prispaudusi pirštą prie lūpų, ji padėjo vaikui išsirangyti iš lovos.

Po kelių minučių jie ištykino iš bungalų* į auštančio ryto žalumą. Sėlindami pro virėją, verandoje knarkiantį ant savo čarpajaus, lovelės pintu dugnu, abu sukikeno, paskui susikibę rankomis nukūrė per sodą. Prie tvoros Bitė ėmė tempti į šoną atsilaisviusią lentą, kol pagaliau jiedu įstengė prasisprausti pro prasivėrusį plyšį.

Ralfas susibraižė petį į atpleišėjusią medieną ir jau buvo pradėjęs inkšti, tačiau Bitė nesnaudė, užspaudė delnu jam burną ir stumtelėjo atbulą pro plyšį.

– Kraujas nebėga, – šnibžtelėjo apžiūrėjusi įbrėžimą. – Bet jei kelsi triukšmą, mus suseks. Še, imk dar vieną saldainiuką.

Ralfas linktelėjo galva ir susitvenkusias ašaras tarsi kas burtų lazdele nudžiovino, o skruostas išsipūtė nuo cukraus gabalo.

Bitė vėl paėmė jį už rankos, nusivedė per dvaro žemes prie šoninių vartelių ir žengė pro juos.

* Vieno aukšto namas.

– Haris sakė, kad lauks mūsų prie upės, – tarė ji. – Prieš tai jam reikia kažką padaryti.

Mergaitė tikėjosi, kad jis neapsigalvojo ir pasiims juodu su broliuku kartu į savo paieškas.

Kol jiedu pasiekė upę, dangaus pakraštys nušvito dar labiau.

– Kur jis? – klausinėjo Ralfas.

Prisimerkusi, kad geriau žžiūrėtų atokesnes vietas, Bitė nužvelgė ir upės pakrantę. Dumbloje seklumoje stovėjo baltasis garnys, apsuptas balkšvos miglos, besiraitančios virš upės, tačiau daugiau niekas nepatraukė jos dėmesio. Ji nusi-vylusi patraukė pečiais.

Nuo kito upės kranto persiritęs per miesto sieną atplaukė ilgesingas kvietimas maldai. Bitė sekė akimis, kaip bal-tas mečetas, rūmus ir obeliskus ėmė dengti auksu pirmie-ji tekančios saulės spinduliai. Nuo vieno sargybos bokšto prie kito ant sienų laigė ir klegėdamos vaikėsi viena kitą beždžionės.

Ralfas nuobodžiaudamas ėmė bedžioti lazdele kažkokį tamsų pavidalą, tūnantį nendrėse.

Nuo netikėtai į nosį tvoskusio šleikštaus dvoko Bitė net atšlijo atbula, tada griebė lazdelę Ralfui iš rankos.

– Liaukis, palik jį! – sudraudė ji, suvirpėjusi iš pasibjaurė-jimo. – Čia padvėsęs šuva.

Toliau palei krantą danguje ryškėjo Britų rezidencijos rū-mai, dabar nusidažę rausvais virpančiais ruožais tarsi Madhu dupata*. Garnys ištiesė kaklą pirmyn, suplasnojo sparnais ir lengvai nusklendė aukštyn, nes jį išbaidė prie jų liuoktelėjusi figūra.

Bitė nusišypsojo. Galų gale atsirado Haris, o jam įkandin atbidzeno jo šuo Banditas.

– Labas, – tarstelėjo berniukas. – Nagi, paskubėkim.

* Moteriškas šalis.

Jo veidas buvo taip nudegęs saulėje, o kurta* tokia suglamžyta ir išsterliota, kad jį lengvai galėjai supainioti su čia buviu gatvių šlavėju, ypač jei dar prabildavo urdų šnekta, viena iš daugybės kalbų ir tarmių, kurių prisirankiojo iš savo auklių, kilusių iš skirtingų vietovių.

Bitė akimirka dvejojo. Jis nė nebandė atsiprašyti ar pasiteisinti, kad pavėlavo. Turbūt mama teisi. Ji pavadino Hariį „mažuoju laukiniu“. Bet juk ne jis kaltas, kad jo motina mirė, o tėvas buvo per daug užsiėmęs ir jo neprižiūrėjo. Mama pasakė, kad tai nepadoru – berniukui jau dešimt metų, tačiau jo nesiunčia atgal į Angliją lavintis mokykloje.

– Tai jūs einate ar ne? – raukydamasis paklausė Haris.

– Žinoma, einame, – atsakė Bitė žengdama iš paskos, nes jis jau patraukė tolyn.

– Palaukit manęs! – suklykė Ralfas ir šoko juos vytis.

Jie nukūrė palei dumbliną upės pakrantę, aplenkdami sodus ir kaimo sodybas, kol galop atsidūrė prie aukštos sienos.

– Jahanaros Mahalas, – paaiškino Haris.

Bitė jau buvo mačiusi tuos rūmus, bet ne iš taip arti. Atlošusi galvą ji pažvelgė į tirštai prismaigstytus kupolus, minaretus ir bokštus, pakopomis kylančius į viršų, į saulės spindulių nutviekstas rausvo granito sienas.

– Nieko gražesnio nesu mačiusi, – pratarė ji.

– Gražesnio? – Haris pasipiktinęs papurtė galvą. – Šita tvirtovė pastatyta vykusioje vietoje, kad sulaikytų per upę besikeliančius įsibrovėlius.

– Vis dėlto manau, kad ji graži.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Noriu išduoti vieną paslaptį, bet negalit niekam apie ją prasiatarti.

– Neprasitarsim.

– Mano tėvo arklininkas papasakojo apie deimantą, kurį vadino Golkondos Rože. Kadaise, kai čia dirbo jo tėvas, tas

* Pusilgė vyriška palaidinė ar švarkas.

deimantas buvo pavogtas. Rūmų sargybiniai pasivijo ir užmušė vieną vagį, bet kiti paspruko, o deimantas taip ir neatsirado. Žinokit, man gerai sekasi rasti pradingusius daiktus. – Pasikeitusiame Hario veide švietė ryžtas. – Kur nors jis turėtų būti! Tėvas manimi didžiuosis, jei jį surasiu.

– Žinoma, didžiuosis, – pritarė Bitė.

Haris nusivedė juos palei sieną, kol pagaliau ją visą užgožė vynuogienojų ir susipynusių dygliuotų krūmokšnių tankmė. Priekyje bidzenęs Banditas vizgindamas uodegą šmurkštelėjo į sąžalyną.

Haris taip pat palindo po duriančiomis šakomis, ir Bitė, sugniaužusi Ralfo plaštaką, nėrė jam įkandin. Stabtelėjusi šviesos dėmėmis mirguliuojančioje prietemoje priešais save sienoje išvydo įtaisytas žemas dureles. Jos buvo įrėžtos medyje tarsi koks keistas padaras su baisinga liūto galva, liūto iltimis ir po jomis besiraitančiu gyvatės liemeniu. Nužvelgus raižinį ją nukrėtė drebulys, nors buvo jau šilta.

Haris įrėmė petį į duris. Jos sugirgždėjo ir prasivėrė į vidų. Berniukas atsigrėžė į šunį.

– Pasilik čia, Bandite! – įsakė. – Bite, eime.

Priešais juos atsivėrė tamsi ertmė. Ją išvydęs Ralfas truktelėjo ranką iš sesers delno.

– Man čia nepatinka, – sušnibždėjo jis.

Bitei taip pat nepatiko, bet ji nusekė paskui draugą, nusi-tempdama iš paskos ir Ralfą.

Jie atsidūrė sandėlyje. Pro grotuotą langą virš galvos skverbėsi šviesa. Haris atidarė dar vienas duris ir dar neižengęs apsidrausdamas įdėmiai nužvelgė siaurą perėjimą. Paskui dar keletą kartų stabtelėjo pasilypėti ant akmeninių suolų ir apsidairyti pro *jali** uždangas, įtaisytas sienos viršuje.

– Žiūrėk! – pagaliau šnibžtelėjo jis ir timptelėjo Bitę atsi-stoti greta.

* Akmenyje ar medyje išraižytas kiauraraštis ornamentas, uždengiantis angas sienose ar duryse (*urdu*).

Ji prispaudė veidą prie raižinio ir išvydo priešais save menę. Kažin, ar buvo kada mačiusi tokią didelę patalpą, jos kolonos ir skliautai kilo iki lubų, išdabinti lotoso žiedų raižiniais. Kiekvienas sienos lopinėlis buvo ištapytas ryškiomis spalvomis, o daugybė atitvertų kampelių viliojo aukštais ryškiai raudonų ir aukso spalvos pagalvių kalnais. Kažkas sujudėjo, ir tai nepraslydo jai pro akis – tarnaitė, vargiai už ją vyresnė mergaitė, barstė grindis rožių žiedlapiais.

– Ar matai ką nors? – paklausė Ralfas, tampydamas Bitę už sijono.

Mergaitė krūptelėjo ir įsmeigė akis į raižytą uždangą, bet iš kupinos saujos tebesklendė žemyn rausvi žiedlapiai.

– Ralfai, užsičiaupk, – patyliukais sudraudė Haris ir nulipo nuo suolo.

Jie nuskubėjo toliau – ant pirštų galiukų pratykino pro virtuves, iš kurių jau sklido malonus medienos dūmas, ore tvyrojo čiapačių* ir keпамų svogūnų kvapsniai. Galų gale Haris pastūmė į šoną užtvaros pinučius ir jie įžengė į nedidelį kambarėlį.

Bitė priėjo iš arčiau apžiūrėti sienų ir jai užėmė kvapą – jos mirguliavo ištaisai inkrustuotos perlamutro gabalėliais.

– Kaip gražu, – tarė ji.

– Perlų kambarys, – atsiliepė Haris. – Tėvelio arklininkas sako, kad kaip tik čia galbūt ir buvo užmuštas vagis. Gal jis paslėpė Golkondos Rožę po slapta plokšte, iki sargybiniams jį sugaunant.

Bitė suvirpėjo ir ėmė tyrinėti baltas marmuro grindis, ar nepamatys kur išdžiūvusio kraujo dėmių. Nieko neradusi lengviau atsikvėpė.

– Brangakmenis yra rožinis ir mažų mažiausiai sulig balandžio kiaušiniu, – pasakojo Haris. – Kad ir kas jį pavogtų, tą būtinai lydės prakeiksmas.

* Apskritas paplotis iš miltų, aliejaus ir vandens (*hindi*).

Bitė lėtai braukė pirštais sienos plokštes, taip susitelkusi, kad net iškišo liežuvio galiuką. Jau ne juokais vylėsi kaip tik būsianti ta, kuri ir aptiks deimantą.

Po ketvirčio valandos Ralfui viskas nusibodo ir jis nebevėrė savo kailyje.

Haris atsiduso.

– Gal jo čia ir nėra. Kaip manai?

– Noriu valgyti, – suinkštė Ralfas.

– Mums jau reikėtų eiti, – atsiliepė Bitė. – Kol dar niekas nepasigedo. Mama iširs, jei mūsų neras.

– Kad manęs nėra, niekam nė motais, – tarė Haris. – Aš pasilieku.

Bitė sulankstė vieną langą dengiančią *jali* širmą, ir jiems prieš akis atsivėrė nedidelis uždaras kiemas su baseinu ir tekšiniu fontanu, iš kurio vasnodami sparnais gėrė balandžiai.

Ralfas stumtelėjo ją į šoną ir pasistiebė ant pirštų galiukų bandydamas pažvelgti į vidų.

– Noriu čia, – pasakė jau darydamas duris.

Nusispyrė batukus ir ėmė pliuškentis marmuru išklotame upelyje kiemo pakrašty niūniuodamas Madhu išmokytą indišką melodiją.

Saulė jau kaip reikiant kaitino, tad Bitė su Hariu susėdo ant baseino krašto ir įmerkė kojas į vandenį judino pirštus.

– Jei pasiliksi čia, negi tavęs niekas nepagaus? – paklausė ji. – Greitai žmonės pradės keltis.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Prieš kaišiodamas nosį į daugumą kambarių, galiu pirmiausia apsidairyti iš tarnų koridoriaus. Jei kas nors mane aptiks, apsimesiu, kad esu tarnas.

Ralfas užlipo ant baseino krašto šalia Bitės ir šoko į vandenį sukeldamas purslus. Išgąsdinti balandžiai plasnodami pasklido ore.

– Pasiutėli! – sušuko Bitė. – Mano suknelė visa šlapia!

Haris puolė į baseiną, garsiai təkšdamasis į vandenį ant pilvo ir sukeldamas didelę bangą – Ralfas net suklykė iš

susižavėjimo. Taip buvo paskelbtas karas. Kai pagaliau mūsų šis aprimo, visi trys vaikai buvo permirkę iki siūlo galo ir užkimę nuo juoko.

Stebėdama, kaip berniukai kepšnoja vienas kitą, Bitė grėžė vandenį iš šviesių tankių plaukų. Haris nusivijo Ralfą, gąsdindamas mirtinai užkutensias, bet tas pasislėpė už milžiniško vazono su virste virstančiomis iš jo gėlių kaskadomis.

Haris smarkiai papurtė galvą, aptaškydamas Bitę vandeni, ir nusišypsojo jai akinančia šypsena.

– Žinai ką, Bite Marčant, – tarė jai. – Tu visai neprasta – kaip mergaitė.

Bitė jam taip pat nusišypsojo. Nuo saulės jau greičiausiai ryškėjo strazdanos ant nosies, bet ji nekreipė dėmesio. Dar niekad nebuvo taip smagu, ir ji prisižadėjo šitos dienos gyvenime nebepamiršianti.

Po pusvalandžio Bitė su Ralfu prasispraudė pro plyšį tvoroje ir tarsi pasivaikščiodami sodu nuslinko prie namo. Verandos laiptais tekina pasileido Madhu užverktu veidu.

– Kur jūs buvote, nedorėliai? Maniau, jau pagavo tigras ir per tvorą nusitempė į laukus.

– Sėdėjome įsitaisę fikuso šakose, – atsakė Bitė, sukryžia-vusi pirštus sau už nugaros.

– Negirdėjot, kaip jus šaukiu?

– Ne. Atsiprašau.

– Ponia teiravosi jūsų. – Madhu sučiupo Ralfą už peties ir šiurkščiai nubraukė purvą nuo naktinių marškinių. – Paskubėkit!

Saulė išdžiovino jų drabužius, bet jie taip ir liko išterlioti upės dumbly. Tai bučiuodama vaikus, tai vėl bardamasi, auklė nusivedė juos į bungalą.

Dar neįžengusi į namo vidų, Bitė nugirdo nepatenkintą motinos balsą. Verandoje gulėjo didžiulis lagaminas, o tarnai siuvo pirmyn ir atgal pilnais glėbiais drabužių.

Madhu įstūmė vaikus į koridorių, o pati pasitraukė kur saugiau – į jų kambarį.

– Štai ir jūs! – šūktelėjo motina ir susiraukė, pamačiusi, kaip atrodo Ralfas. – Žaidėt sode su naktiniais marškiniais? – ir atsiduso. – Beatrise, tu visa murzina. Akivaizdu, kad aja aplaidžiai atlieka savo pareigas. Pasakyk jai, kad švariai tave perrengtų. Paskui palauk vaikų kambarį, kol užėsiu tavęs pasiimti.

– Gerai, mama. – Bitė iš karto suprato, kad geriau nesiginčyti, ir nusivedė Ralfą kartu.

Vaikų kambario tarpduryje stabelėjo. Kedro medienos skrynja buvo atidaryta, ant grindų gulėjo suversti drabužiai ir žaislai.

– Kas čia vyksta? – paklausė ji.

Madhu ėmėsi rengti Ralfą ir šniurkščiodama tik purtė galvą.

– Geriau paklausk ponios, – atsiliepė ji.

Krapštinėdama nuo kulkšnių pridžiūvusio purvo gurvilius Bitė įsiklausė į motinos žingsnius menėje – ta kaukšėjo pirmyn ir atgal. Kur dabar tėvas? Norėjosi išgirsti jo griausmingą juoką, norėjosi, kad sučiupęs pakeltą ją aukštyn, pabučiuotų ir paklaustų, kuo visą dieną užsiėmė jo judrioji Bitutė, skraidanti nuo vienos įdomybės prie kitos.

Madhu užtempė Bitei per galvą švarią suknelę ir drebančiais pirštais ėmė segioti sagas. Paskui negrabiai bandė šukuoti susivėlusią galvą.

– Skauda! – pasiskundė Bitė.

Šiaip jau auklė niekad taip smarkiai nepešdavo plaukų, net ir tada, kai Bitė bjauriai elgdavosi.

Menėje kažkas su trenksmu nukrito, ir pora tarnų tarpusavy smarkiai susikivirčio. Tą sambrūzdį nustelbė motinos balsas – ji išplūdo abudu.

Madhu susigūžė ant grindų ir užsitraukusi dupatą užsidenė akis. Apžiojęs pirštą pravirko Ralfas.

Auklė ji apkabino ir ėmė supti glėbyje, ramindama ir niūniuodama lopšinę, bet ir pati tolydžio neištverdavo nesukukčiojusi.

Vyko kažkas labai negera. Bitė prisispaudė prie Madhu ir laukė, ar nenutiks kas dar baisiau.

Ilgai laukti neteko.

Durys triukšmingai atsilapojo. Tarpduryje stovėjo motina pabalusiu iš pykčio veidu.

– Vaikai, tuojau pat stokitės! Kiek kartų jums turiu aiškinti, kad nesėdėtumėt ant grindų kaip tie nevalos čiabuviai!

– Bet... – Bitė nebespėjo daugiau nė žodžio išstarti, nes motina pliaukštelėjo jai per skruostą.

Duktė net aiktelėjo įsižeidusi.

Madhu garsiai pravirko, ir mergaitė prisiglaudė prie jos, kvėpdama raminantį kokoso aliejaus, kardamono ir šiltos odos kvapą.

– Daugiau niekad neprieštarauk man, niekada, – suklykė motina ir staiga pati ėmė garsiai raudoti. – Tarytum dar maža rūpesčių mane užgulė, net mano pačios vaikai prieš mane. Eikit lauk!

Baimingai dairydamosi į savo ponią, Madhu skubiai išsivedė vaikus iš kambario ir nulipo pagrindiniais bungalų laiptais.

Šalia jaučiais tempiamo dviračio vežimo su dėžėmis ir ryšuliais laukė vežikas.

– Paskubėkit! – ištarė motina šluostydamosi paraudusias akis. – Turime iš čia išvykti, kol negrižo jūsų tėvas.

Ji įgrūdo į vežimą besiraitantį Ralfą, tada čiupo už riešo Bitę.

– Bet aš nenoriu išvažiuoti, – sušuko mergaitė, vis dar įsikibusi į savo ają.

Motina ištempė Bitę iš Madhu glėbio ir įspraudė į sėdynę šalia Ralfo. Nusisuko nuo padėti ištiestos vežiko rankos, tarsi tas būtų raupsuotas, ir įsikabarojo į vežimą.

– Važiuok! – tarstelėjo nespėjusi nė atsisėsti.

– Kur mes vykstame? – paklausė Bitė.

– Namu, – atsakė motina, ir vežimas truktelėjo į priekį. – Grįžtame namu į Angliją, – pridūrė, – iš kurios verčiau niekad nebūčiau išvykusi.

– Bet mūsų namai Haidarabadas! – sudejavo Bitė.

Ji įsitvėrė į vežimo kraštą ir apsigrėžė pasižiūrėti atgal.

Madhu, jos mylimiausia Madhu, suklykė ir pasileido plaukus, ir ėmė daužyti kumščiais sau kaktą. Ji darėsi vis mažesnė ir mažesnė, kol galiausiai visai pranyko iš akių.

2 skyrius

1797-ųjų liepa

Hampšyras

Iš popietinio snaudulio mane prikėlė sudardėję privažiuojančios karietos ratai. Nusižiovavau ir pasikėliau iš krėslo, ranka prilaikydama padidėjusį pilvą. Gydytojas Meisonas kuo aiškiausiai nurodė, kad dabar, jau šeštą nėštumo mėnesį, man reikalingas kasdienis poilsis. Laukiantis pirmojo kūdikio, kai netrukus sukaks trisdešimt vieni, negalima elgtis neatsakingai. Priėjusi atsistočiau šalia lango ir dirstelėjau lauk į karietą. Vežikas privertė mane įsižiūrėti geriau, mat buvo apsvilkęs ilgą baltą, į apačią platėjantį apsiaustą, galvą apsirišęs raudonu turbanu. Tamsiai rudą veidą puošė tanki juoda barzda ir ūsai. Jis atidarė dureles, iš karietos išlipo jaunytas vyras, vilkintis trumpą apsiaustą su gobtuvu, ir padėjo išlipti poniai su berniuku.

Kai suskambo varpelis prie durų, suskubau pasitaisyti plaukus ir susikaupiau kaip tik laiku, nes Anė jau vėrė svetainės duris.

– Ponia, prašo priimti ponias ir ponas Klemensai.

Įtempiau atmintį. Šita pavardė man nieko nesakė, bet jie neabejotinai buvo mano vyro pažįstami.

– Prašau atnešti arbatos ir pakviesti poną Sinklerį ateiti čia. Manau, jis, kaip visada, yra rožyne.

Tuojau pat įžengė ir Klemensai.

– Be galo džiaugiamės jus suradę, – ištarė maloniai šypsodamasi ponias Klemens. – Jau buvome beveik praradę viltį, kai pirmiausia užsukome į Bugienių sodybą ir išgirdome, kad panelė Beatrisė Marčant išsikrausčiusi.

– Bet paskui viename iš kaimyninių ūkių tarnaitė papasakojo, kad jūs ištekėjote ir persikėlėte čia, į Hil Hauzą, – pridūrė ponas Klemensas. – Kaip supratome, dabar jūs esate ponias Sinkler?

– Taip ir yra, – atsakiau dirstelėjusi į savo sutuoktuvių žiedą. Užkliuvus žvilgsniui už jo iki šiol pajusdavau džiaugsmo antplūdį, nes jau daug metų maniau taip ir liksianti senmerge.

– Gal malonėtumėte nusivilkti apsiaustus? – man darėsi smalsu, nes svečiai vilkėjo šiltus viršutinius drabužius, tikrai per storus vasaros orams.

– Dėkui, bet ne, – atsakė ponas Klemensas. Tada meiliai žvilgtelėjo į berniuką, spaudžiantį prie krūtinės vyniojamojo popieriaus ryšulėlį. – Mes ką tik atvykome iš Kalkutos, atvežėme čia į naująją mokyklą mažąjį Viljamą ir vis dar nepratome prie šalčių.

– Indija! Kaip įdomu. – Ėmiau laužyti galvą, tačiau neįstengiau prisiminti, ar buvau nors ką girdėjusi apie Klemensą. – Atsiprašau, ar mes buvome kada nors susitikę?

– Niekad, – atsakė ponias Klemens purtydama galvą. Iš jos kyko išlindo neįtikėtinais ruda garbana.

– Gimiau Indijoje ir vaikystėje ten gyvenau, – pasakiau. – Mano tėvas buvo nusamdytas dirbti Ost Indijos bendrovėje ir turėjo tarnybą Haidarabado rezidencijoje. Po teisybei, dabar ten dirba mano brolis.

– Jis užsiminė mums apie tai, – atsiliepė ponas Klemensas.

– Buvote su juo susitikę?

– Žinoma, buvau. Aš taip pat dirbu Ost Indijos bendrovėje, – pasakė jis. – Kitais metais rengiuosi užimti naujas pareigas rezidencijoje Haidarabade. Kai jūsų brolis sužinojo, kad

gavęs atostogas pirmiausia ketinu aplankyti namus, įpareigojo mane pristatyti jums laišką ir siuntinėlių.

Tada į svetainę neskubėdamas įėjo Čarlzas, į nudėvėto tvido apsiausto kilpą įsisegęs raudonos rožės pumpurą. Jam įkandin pasirodė Anė su arbatos padėklu.

Dirstelėjau į jo batus vildamasi, kad neprimins man purvo į kilimą, kaip tik šį rytą išneštą lauk ir išdulkinimą.

– Leiskite jums pristatyti savo vyrą, – pasakiau. – Čarlzai, tai ponias ir ponas Klemensai, ir jų sūnus Viljamas. Jie neseniai atvyko iš Indijos – ten ponas Klemensas netrukus turi užimti naują tarnybą Ost Indijos bendrovėje.

– Visada džiaugiuosi turėdamas progos susipažinti su savo žmonos draugais, – pareiškė Čarlzas nusilenkdamas atvykėliams.

Atsisėdo į gilų krėslą ir perbraukė delnu savo žilus plaukus. Už mane vyresnis kokiais dvidešimt penkeriais metais, jis atrodė kuo puikiausiai, nors, kaip buvo apsivilkęs dirbdamas sode, taip čia ir atėjo.

– Tiesą sakant, mes iki šiol nebuvo pažįstami, bet ponias ir ponas Klemensai atvežė man Ralfo laišką, – paaiškinau pildama arbatą.

Ir suraukiau antakius, išvydusi vos matomą piršto atspaudą ant nublizginto sidabro. Motina to nebūtų pakentusi. Reiktų vėliau apie tai pasikalbėti su Ane.

Čarlzas pasisuko į poną Klemensą.

– Ir kaip dabar ten susiklostė padėtis?

– Nemaža rūpesčių kelia prancūzai, – atsakė tas ir atsiduso. – Jei nebus kuo greičiau atremti, britų galia Indijoje susilpnės.

Čarlzas papurtė galvą.

– Napoleonas nenusiramins, kol neužvaldys viso pasaulio.

– Nebent mes stosim jam skersai kelio, – pareiškė ponas Klemensas išpūsdamas krūtinę.

Ponias Klemensas šnibžtelėjo sūnui, mindžikuojančiam šalia.

Nusišypsojau berniukui.

– Manau, kad norėtum pyrago, Viljamai?

Berniukas linktelėjo galva ir padavė man į vyniojamąjį popierių susuktą ryšulėlį.

– Tai jums, – pratarė.

Ponia Klemens pravėrė savo rankinę ir ištraukė laišką.

– Ponas Marčantas prašė palaukti, kol perskaitysit, – tarė ji. – Tuo atveju, jei panorėtumėt atsakyti. Nors šiomis aplinkybėmis... – ji nutilo žvilgtelėjusi į išsipūtusį mano pilvą.

Paėmiau laišką.

– Jei man atleisite.

– Žinoma.

Ji gurkštelėjo arbatos.

Perlaužiau antspaudą ir pradėjau skaityti.

Mieloji Bite,

dėkoju už pastarąjį laišką. Nuliūdau sužinojęs, kad Motina iškeliavo Amžinybėn, bet ir nesiliauju galvojęs, kokia tai malonė ir atokvėpis mums visiems. Dabar jau vienuolika metų, kai grįžau į Indiją, tačiau gerai žinau, kad nuo tada visą savo laiką skyrei jai ir rūpinaisi viena, veikiausiai pakenkdama savo pačios laimei. Jei ji nebūtų tapusi neigali, neabejoju, dabar jau būtumei ištekėjusi ir turėtumei pulkelį vaikučių.

Aš, savo ruožtu, taip pat turiu naujienų ir viliuosi, kad džiaugsiesi dėl manęs. Manau, kad esu pats laimingiausias vyriškis, vedęs mieliausią merginą pasaulyje! Kai papasakojau jai, kad likai viena vienutėlė, ji nieko nelaukusi tarė, kad privalai atvykti ir apsigyventi su mumis. Kartu su savo šeima ji pasitiks tave atvira širdimi ir išskėstomis rankomis. Čia daugybė vietos tau – ar norėtum ilgiau paviešėti, ar apsigyventi kartu su mumis.

Ponas ir ponია Klemensai pasisiūlė lydėti tave grįždami į Indiją, ir jau pasirūpinau visais piniginiiais kelionės reikalais, kad neturėtum jokios dingsties nerimauti.

Kuo nuoširdžiausiai viliuosi, kad atvyksi. Nieko taip smarkiai netrokštu, kaip mielos sesutės sau prie šono.

Iš visos širdies tavo

Ralfas

Post scriptum. Turiu viltį, kad dovana tau patiks. Ją padarė mano žmona. Ji numano, kad spalva praskaidrins tau nuotaką, bet jei netiks tavo skoniui, ji išsiuvinės kitą, kai pati išsirinksi šilkus.

Padaviau laišką Čarlzui ir nuričiau gerklėje susidariusį gumulą. Bent jau Ralfas gerai suprato, kaip pasiaukojau rūpindamasi motina.

– Malonu tai girdėti iš tavo brolio, – tarė Čarlzas baigęs skaityti. – Rodo deramą pagarbą šeiminiems pareigoms. – Paskui paplekšnojo man per ranką. – Žinoma, dabar tas kvietimas visiškai nebūtinus.

Ir pavėlavęs, neapsakomai pavėlavęs, neatėjęs man į pagalbą, kad neprarasčiau tų metų.

– Iš to būtų aišku, kad Ralfas negavo mano paskutinio laiško, – paaiškinau ponams Klemensams. – Praėjus porai mėnesių po motinos mirties pasiunčiau dar vieną, kuriame pranešiau tapusi ponia Čarlz Sinkler.

– Esu tikra, kad brolis nudžiugs apie tai sužinojęs, – atsiliepė ponia Klemens.

– O kaipgi, – tarė Čarlzas, plačiai šypsodamasis ponui Klemensui, – galėsite jam pranešti, kad dabar jo seseria rūpinuosiu aš ir kad mudu netrukus sulauksime džiaugsmingo įvykio.

– Parašysiu Ralfui pati, – pasakiau. – Ir turiu jam nusiųsti vestuvių dovaną.

– Išplaukiame iš Sautamptono rugsėjo antrą, – pasakė ponia Klemens. – Kaip gaila, kad per šią ilgą kelionę nesuteiksite man draugijos, bet kai tik apleisime jūsų namus, mums nesukels jokio rūpesčio dar sykį užsukti pas jus pakeliui į uostą, jei pageidautumėt per mus pasiųsti laišką į Haidarabada.